

Evangelhia zilei de duminică: Bunul samaritean

Comentariu la Evanghelie de Duminica a XV-a de peste an (Anul C): „Ce trebuie să fac ca să moștenesc viața veșnică?”.

Iubirea trebuie să fie vizibilă și concretă. După cum spune Papa Francisc, iubirea este viață concretă: intenții, atitudini, comportamente care se verifică în viața de zi cu zi.

Evangelhie (Lc 10,25-37)

Iată că un învățat al Legii s-a ridicat ca să-l pună la încercare, spunând:

„Învățătorule, ce trebuie să fac ca să moștenesc viața veșnică?”

El i-a zis: „Ce este scris în Lege? Cum citești?”

Acesta a răspuns: „Să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuți”.

El i-a spus: „Ai răspuns bine, fă aceasta și vei trăi!”

Acela însă, voină să se justifice, i-a spus lui Isus: „Și cine este aproapele meu?”

Isus a continuat: „Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon și a căzut în mâna tâlharilor care, după ce l-au dezbrăcat și l-au strivit în bătaie, au plecat, lăsându-l pe jumătate mort. Din întâmplare, a trecut pe drumul acela un preot, dar, văzându-l, a

trecut mai departe. La fel și un levit, trecând prin locul acela, văzându-l, a trecut mai departe. Dar un samaritean care călătorea a venit lângă el și, văzându-l, i s-a făcut milă. Apropiindu-se, i-a legat rănilor, turnând untdelemn și vin. Apoi, urcându-l pe animalul său de povară și ducându-l la un han, i-a purtat de grijă. În ziua următoare, a scos doi dinari, i-a dat hangiului și i-a spus: «Îngrijește-te de el și ceea ce vei mai cheltui îți voi da când mă vei întoarce».

Cine dintre aceștia trei crezi că este aproapele celui căzut în mâinile tâlharilor?”

El a răspuns: „Cel care a avut milă de el”.

Atunci Isus i-a spus: „Mergi și fă și tu la fel!”

Comentariu la Evanghelie

Convorbirea dintre Isus și acest învățător al Legii se încadrează bine în tipul de dialoguri obișnuite între maestrii lui Israel. Isus nu răspunde direct la întrebarea care I se pune, ci îl întreabă ce răspuns ar da el însuși cu privire la ce trebuie făcut pentru a moșteni viața veșnică. Acesta răspunde foarte bine, unind un text din Deuteronom despre înțâietatea iubirii față de Dumnezeu (cf. Dt 6,5) cu altul din Levitic despre iubirea față de aproapele (cf. Lv 19,18). Știa perfect care era răspunsul teoretic la ceea ce Îl întrebase pe Isus, dar întrebarea lui nu a fost inutilă. De multe ori se întâmplă că nu este suficient să cunoaștem doctrina: dificultățile apar când este vorba să o punem în practică. În acest caz, întrebarea era: pe cine trebuie considerat „aproapele” și, prin urmare, obiect al iubirii?

Isus îi răspunde acum printr-o parabolă în care vorbește despre un preot și un levit care au trecut pe alături de un călător jefuit de tâlhari, lăsat fără nimic și grav rănit, „dar un samaritean care era în călătorie a venit lângă el și, văzându-l, i s-a făcut milă” (v. 33). Acest samaritean, mișcat de compasiune, reacționează: „s-a apropiat și i-a pansat rănile, turnând peste ele untdelemn și vin; apoi l-a pus pe dobitocul lui, l-a dus la un han și a avut grijă de el. A doua zi, scoțând doi dinari, i-a dat hangiului și i-a spus: «Îngrijește-te de el și ceea ce vei mai cheltui îți voi da când mă voi întoarce»” (vv. 34-35).

Iubirea trebuie să fie vizibilă și concretă. Ea cere fapte reale care să contribuie la alinarea nevoilor specifice ale aproapelui. De aceea, după ce rostește parabola, Isus îl întreabă pe interlocutorul Său: „Cine dintre aceștia trei crezi că este aproapele celui căzut în mâinile

tâlhărilor?” Iar el a răspuns: „Cel care a avut milă de el” (vv. 36-37).

Întrebarea lui Isus nu este „inocentă”. În limbajul Vechiului Testament, „aproapele” (în ebraică, *re‘a*) nu este orice ființă umană, ci cel care aparține propriului popor. Cu siguranță, preotul și levitul aparțineau. Dar niciunul dintre contemporanii lor nu ar fi spus că un samaritean este „aproapele” lor. Isus îl pune într-o situație delicată pe învățătorul Legii, întrebându-l „care dintre acești trei” (preotul, levitul sau samariteanul) a fost „aproapele” celui rănit. Iar acesta, pentru a nu rosti ceea ce era evident, dar pentru el de neconceput – „samariteanul” – recurge la ocol: „Cel care a avut milă de el”.

„Actualitatea parabolei este evidentă – comentează Benedict al XVI-lea – (...) Nu întâlnim și noi, în jurul nostru, persoane exploatare și

maltratate? Victime ale drogurilor, ale traficului de persoane, ale turismului sexual; persoane distruse lăuntric, goale în mijlocul unei bogății materiale. Toate acestea ne privesc și ne cheamă să avem ochii și inima celui care este aproape și și curajul de a iubi aproapele”[1]

Parabola lui Isus este provocatoare: în concret, cine a fost „cel care a avut milă de el”? Desigur, samariteanul a fost adevăratul aproape al acelui om, dar și hangiul a fost un apropiat. El a fost cel care, timp de mai multe zile, i-a îngrijit rănila până la vindecare, l-a vegheat ori de câte ori a fost nevoie, i-a pregătit mâncare potrivită pentru a-i reda puterile. Toate acestea fără să iasă în evidență, slujind în ascuns. Așa cum subliniază Papa Francisc, „iubirea, până la urmă, nu poate fi niciodată un cuvânt abstract. Prin natura ei este viață concretă: intenții, atitudini,

comportamente care se verifică în viața de zi cu zi”[2].

[1] Joseph Ratzinger- Benedict al XVI-lea, *Isus din Nazaret I. De la Botez la Schimbarea la Față* (Editura Rao, București, 2010).

[2] Papa Francisc, *Misericordiae vultus*, nr. 9.

Francisco Varo

pdf | document generat automat din
<https://opusdei.org/ro-ro/gospel/evanghelia-zilei-de-duminica-bunul-samaritean/> (15.03.2026)